

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Střední odborná škola Velvary s. r. o.

Školní 268, 273 24 Velvary

Identifikátor školy: 600 007 057

Zřizovatelé: Mgr. Josef Kořan a Mgr. Marcela Kořanová, Chržínská 702,
273 24 Velvary

Školský úřad Kladno, K Nemocnici 2007, 272 01 Kladno

Termín konání orientační inspekce: 22. září - 27. září 2000

Čj.	025 238/00-05019
Signatura	ob3fu307

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Právní forma školy je společnost s ručením omezeným, zřizovateli jsou manželé Mgr. Josef a Marcela Kořanovi. Škola poskytuje úplné střední odborné vzdělání zakončené maturitní zkouškou.

Škola vznikla v roce 1992 jako soukromá rodinná škola. V letošním školním roce probíhá denní studium rodinné školy - ekonomicko-administrativní služby pouze ve čtvrtém ročníku. Od školního roku 1998/99 je základním studijním oborem sociální péče se zaměřením na sociálněsprávní činnost. První, druhý a třetí ročník studijního oboru sociální péče - sociálněsprávní činnost navštěvuje vždy jedna třída žáků. V letošním školním roce školu navštěvuje 73 žáků.

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení pod č. j. 29 309/98-21 uvádí kapacitu školy 110 žáků a výše jmenované kmenové obory vzdělání.

Denní studium	JKOV	Ročník	Délka studia	Počet žáků
Sociální péče (sociálněsprávní činnost)	75 - 46 - 6/02	1. ročník	4 roky	24 žáků
		2. ročník	4 roky	18 žáků
		3. ročník	4 roky	19 žáků
Rodinná škola (ekonomicko - administrativní služby)	63 - 44 - 6/02	4. ročník	4 roky	12 žáků
Celkem		<i>4 třídy</i>		<i>73 žáci</i>

Cena studia je pro denní studium 10 000 Kč dle zvoleného oboru na jeden školní rok.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Časová dotace předmětu v předloženém rozvrhu hodin odpovídá v navštívených třídách schválenému učebnímu plánu. Výuka není realizována podle nových učebních osnov schválených MŠMT ČR dne 19. 7. 1999, č. j. 25625/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem. Škola doposud plánuje a realizuje výuku uvedeného předmětu v 1. a 2. ročníku podle zastaralých učebních osnov.

Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna především vzdělávací činností jedné vyučující. Aktuální příprava vyučující na výuku byla z hlediska obsahu a rozsahu daného tematického celku svědomitá a pečlivá. Plánování metodické struktury sledovaných hodin mělo jen průměrnou úroveň. Perspektivní příprava učitelky měla slabá místa z hlediska uplatňování mezipředmětových vztahů, propracované individuální nebo skupinové práce ve vyučování a kvalitním rozvíjení komunikačních kompetencí žáků. Na nedostatcích v oblasti plánování a následné realizaci kvalitní výuky se projevuje nedostatečná znalost, pochopení a využití nového pojetí výuky tohoto předmětu deklarované v nejnovějších učebních osnovách. Plánování a příprava jsou souhrnně hodnoceny jako ještě vyhovující, protože realizace výuky

podle již zastaralých učebních osnov je zásadním nedostatkem.

Personálně je výuka zajištěna příkladně, předmět je vyučován odborně a pedagogicky způsobilé.

Vyučování bylo realizováno v kmenových učebnách se standardním zařízením i uspořádáním a až na žakovský nábytek zastaralým, nevzhledným vybavením. Obecně svým vybavením učebny neumožňovaly realizaci účinného a moderního vyučování. Ve všech učebnách chyběla didaktická technika, proto nemohla být ke zvýšení názornosti a efektivnosti výuky použita. Žáci mohou využívat školní knihovnu, která obsahuje převážně svazky beletrie, výpůjční možnosti ale příliš nevyužívají. Pravidelná práce s učebnicí (čítankou) byla registrována v malém počtu hodin. Jako studijní materiál používají žáci ponejvíce své poznámky z výkladu učitelky, odkazy na učebnicové texty se ve výuce neobjevovaly. Materiální a psychohygienické podmínky měly průměrnou úroveň.

V organizační struktuře většiny sledovaných hodin převažovalo tradiční vyučování vedené frontální výukou. Učivo bylo interpretováno věcně správně, výběr a kvantita informací v některých fázích výkladu byly příliš podrobné a pro žáky tohoto typu školy náročné. Forma výuky postavená na převažujícím podílu práce učitelky neumožňovala výraznější aktivní účast žáků na vyučování a rozvoj kompetencí. Obecně postrádala výuka literatury invenci, větší pestrost a nápaditost, použití rozmanitých forem práce. Při používaném stylu výuky (předávání hotových informací) nebyly žákům nabízeny cesty a směry formou induktivního přemýšlení. Jednostranné využití učebních metod (hlavně deduktivních) nevytvářelo prostor pro aktivní učení, technik podporujících účinné zapamatování učiva a rozvíjejících schopnost samostatné práce a spolupráce se žáky. Vžitý a známý styl práce vytvářel u žáků pocit klidu a pohody při výuce, který ale přecházel v pasivitu. Organizace, metody a formy výuky měly průměrnou úroveň.

Vstupní motivační metody nebyly ve výuce zastoupeny, byly však nahrazeny aktualizací učiva a uváděním příkladů samotnou vyučující. Žáci byli v úvodu seznámeni s programem vyučovací jednotky, její přesně specifikovaný cíl byl však deklarován jen výjimečně, chybělo zejména závěrečné zhodnocení práce žáků na konci hodiny. Ke klasifikaci znalostí a dovedností žáků využívala vyučující běžných forem individuálního i frontálního zkoušení. Průběžná klasifikace je završena v závěru každého pololetí systémem písemných a ústních zkoušek; na konci školního roku 1. - 3. ročníků ročníkových zkoušek. Motivace a hodnocení mají v souhrnu průměrnou úroveň.

Spolupráce a komunikace mezi žáky a pedagogy byla vstřícná, založená na vzájemné důvěře. Žáci měli možnost vyjádřit své názory a uplatnit své postoje, ale příliš ji nevyužívali. Nejrozšířenější formou komunikace byl dialog vedený systémem otázek učitelky a stručných žakových odpovědí. Žáci měli problémy se správnou formulací, souvislým mluveným projevem; schopnost fabulace a umění stylistiky měly slabou úroveň. Verbální i neverbální projev vyučující byl velmi dobrý. Úroveň interakce a komunikace měly průměrnou úroveň.

Celkově měla sledovaná výuka předmětu český jazyk a literatura průměrnou úroveň.

Cizí jazyky (německý jazyk, anglický jazyk)

Výuka je zajištěna v německém jazyce odborně a pedagogicky způsobilou učitelkou, anglický jazyk vyučuje ve všech ročnících nekvalifikovaný učitel. Kromě povinné výuky se ve škole vyučuje ještě německá a anglická konverzace jako volitelný předmět. Kontrolou učebních plánů bylo zjištěno, že není dodržena učebními plány předepsaná dotace tří vyučovacích hodin v 1. ročníku (vyučuje se šest hodin); bylo porušeno ustanovení § 3 odst. 1, 3 zákona č. ČNR

564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Plánování učiva je zajištěno tematickými plány, kvalita jejich zpracování je rozdílná. V souladu s učebními osnovami odpovídají v německém jazyce, v anglickém jazyce jsou tematické plány zpracovány heslovitě dle lekcí z učebnic bez zařazení základních tematických okruhů všeobecného i odborného zaměření. V plánech nejsou též uvedeny osnovami předepsané písemné práce. Plánování a příprava výuky mají průměrnou úroveň.

Materiální zázemí pro výuku cizích jazyků je podprůměrné až nevyhovující především pro německý jazyk. Třídy, kde se cizí jazyky vyučují, jsou zcela nepodnětné, chybí jakýkoliv názorný materiál pro výuku jazykových reálií, mapy, slovníky, nástěnné gramatické tabule, v německém jazyce nemá vyučující nezbytnou audioorální nahrávku k učebnici. Zcela nevhodné prostředí bylo zjištěno v hodinách, které probíhaly v učebně pro výuku psaní na stroji, kde probíhala i výuka anglické konverzace. Pozitivně lze hodnotit vhodný výběr učebnic, odpovídající danému typu školy, které si zakoupili všichni žáci. Materiální podmínky jsou hodnoceny jako nevyhovující, psychohygienické podmínky jsou pouze vyhovující.

Hospitace anglického a německého jazyky byly provedeny v osmi vyučovacích hodinách u dvou pedagogů. Kvalitní výuka byla zjištěna ve všech hodinách německého jazyka, které vyučovala plně kvalifikovaná vyučující s letitými zkušenostmi z cizojazyčné výuky. Personální zajištění výuky je kvalitně zabezpečeno pro výuku německého jazyka, anglický jazyk vyučuje nekvalifikovaný učitel. Celkové hodnocení personálních podmínek je průměrné.

Vyučovací hodiny německého jazyka měly zřetelně stanovené cíle, organizace jednotlivých částí byla promyšlená s účinnými metodickými postupy. Učitelka žáky průběžně pozitivně motivovala, hodnotila a výrazně aktivizovala v samostatném i skupinovém projevu. Těžiště výuky spočívalo v komunikativních činnostech, v živé konverzaci, vyučující se snažila maximálně efektivně využít časový prostor vyučovacích hodin. V 1. ročníku vycházela učitelka z rozdílné úrovně komunikativních znalostí a dovedností žáků ze základní školy a zadávala jim diferencovanou práci s ohledem na jejich reálné znalosti. Žáci s vyučující aktivně spolupracovali, jejich vzájemný kontakt byl otevřený a přátelský, založený na vzájemné důvěře. Moderní výuce chyběla práce s audionahrávkou, kterou nemá škola k dispozici.

Organizace hodin anglického jazyka probíhala převážně tradičním způsobem formou frontálně řízeného rozhovoru s převažujícím projevem pedagoga. Hodiny postrádaly výraznější motivaci činností a aktivní zapojení všech žáků do ústního vyjadřování. Snaha vyučujícího o aktivizující formy práce v hodině anglické konverzace vyzněla s nízkou účinností především z důvodu naprosto nepodnětného prostředí ve třídě (na všech lavicích jsou umístěny psací stroje) a v důsledku absence názorného materiálu. V závěru sledovaných hodin chybělo potřebné utřídění a ověření učiva a prostor pro poskytnutí zpětné vazby o chybách, které by vedlo žáky k sebehodnocení. Organizace, metody, formy, motivace a hodnocení mají průměrnou úroveň. Pozitivní zjištění jsou zhruba v rovnováze s negativními zjištěními.

Přístup učitele k žákům a vzájemná komunikace byly velmi přátelské, aktivně však s učitelem spolupracovali vždy jenom někteří jedinci ve skupině. Znalosti žáků v hospitovaných hodinách měly převážně průměrnou úroveň. Interakce a komunikace je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je úroveň sledované výuky v cizích jazycích na podkladě zjištěných skutečností hodnocena jako průměrná.

Právo, Základy práva

Obsah i rozsah výuky je v souladu s platnými učebními osnovami a stanoveným učebním plánem. Učivo je rozřazováno do časových tematických plánů, jimiž se vyučující řídí. Sledované hodiny byly dobře připraveny. Dílčí nedostatky se projevily v propracovanosti vedení výuky i odborné zdatnosti. Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.

Výuku zajišťuje vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti, který ukončil středoškolské vzdělání. V tomto školním roce začíná poprvé vyučovat. Personální podmínky pro výuku těchto předmětů jsou nevyhovující.

Materiální podmínky měly spíše podprůměrnou úroveň. Výuka probíhala v nepodnětných třídách bez učebních pomůcek a především názorného a demonstračního materiálu. Pro usnadnění pochopení učiva nebyl použit ani zpětný projektor, ani jiná didaktická technika. Žáci tak byli ochuzeni o přiblížení a snadnější pochopení vykládané vyučovací látky. I když sami vlastní odborné učebnice, nebylo s nimi ve výuce pracováno, konkrétní kapitoly pro samostudium nebyly ani doporučeny. Materiální podmínky měly pouze vyhovující úroveň, psychohygienické podmínky měly standardní úroveň.

Těžiště práce v hodinách bylo založeno na tradičním pojetí výuky s výkladem, popř. dialogem. Žáci dostali prostor k samostatnému vyjádření pouze při ověřování znalostí. Svě vědomosti čerpali převážně ze svých poznámkových sešitů, z nichž své zápisky povětšinou mechanicky opakovali. Výuka postrádala logický úsudek žáků, vlastní invenci, samostatné vyvozování. Metodicky byla výuka příliš jednotvárná, založená na pasivním přejímání informací, činnostní charakter výuky a názornost chyběly. V organizaci hodin převládala práce jednoho žáka u tabule (se slovním komentářem učitele), málo byly navozovány aktivní způsoby získávání nových dovedností. Ve výkladu učitele se objevily drobné odborné chyby. Kladem vyučovacích hodin bylo konečné shrnutí, konstatování jasných závěrů včetně ověřování zpětné vazby žáky. Vyučující, který stojí na počátku své pedagogické dráhy, svým pozitivním přístupem k výuce má snahu se zdokonalovat a čerpat nové způsoby pedagogického umu, není progresivně metodicky veden. Organizace, metody a formy výuky měly pozitiva a negativa v rovnováze, byly hodnoceny jako průměrné.

Učitel respektoval individuální dispozice žáků. Menší důraz kladl na metodologii poznávání, porozumění. Málo se ve výuce objevovaly motivační činitelé. Vyučující se snažil, byť neuměle, využívat motivace alespoň částečnou aplikací učiva. Při klasifikaci nebyl dostatečně zhodnocen výkon žáka s doporučeními a nahlas vyřčenými klady a zápory. V motivaci a hodnocení byla celkově pozitivní a negativní zjištění v rovnováze, měly průměrnou úroveň.

V komunikaci dominoval ústní projev vyučujícího, projev žáků v naukové oblasti měl spíše epizodický charakter. Prostor pro rozvíjení komunikativních schopností v souvislosti s učivem nebyl cíleně vytvořen. Verbální projev vyučujícího měl obsahově i formálně nedostatky, kterých se snažil učitel v posledních vyučovacích hodinách navštívených ČŠI vyvarovat. Vztah učitel - žák byl v hodinách bezproblémový, sporá komunikace byla založena na dohodnutých pravidlech. Žáci vyučujícího respektovali jako přirozenou osobnost a vstřícně mu naslouchali. Celkově byla interakce a komunikace na průměrné úrovni.

Sledovaná výuka skupiny předmětů práva a základů práv měla celkově průměrnou úroveň.

Společenské vědy (Dějepis, Občanská nauka, Základy společenských věd, Psychologie, Osobnostní výchova)

Časové dotace předmětů ve sledovaných hodinách odpovídají schválenému učebnímu plánu.

Výuka občanské nauky neodpovídá platným učebním osnovám, které byly schváleny MŠMT ČR čj. 23 212/98-23/230 s platností od 1. 9. 1998. Platnost starých učebních osnov byla zrušena k 1. 9. 1998 (viz Věstník sešit č. 9/98, ročník 98). Došlo k porušení § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a zároveň § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol

(školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zpracované časově tematické plány odpovídají zastaralým, již neplatným učebním osnovám. Učební látka není zpracována dle tematických okruhů (1. - 6.), jež navrhuji současné učební osnovy. Výuka ale neprobíhala ani dle chybně zpracovaných plánů. Způsobem neodpovídajícím učební osnově předmětu byl zpracován i tematický plán předmětu psychologie. Obsahová nesouvztažnost k časově tematickým plánům předmětu osobnostní výchova neumožňuje jednoznačné posouzení průběžného plnění učebních osnov, a svědčí tak o časových a obsahových disproporcích v jejich naplňování. Plány dvou vyučujících tohoto předmětu se nefunkčně překrývají, některé tematické okruhy učiva vynechávají (cvičení asertivních technik), jiné se objevují u obou vyučujících. Časové rozvrstvení předmětu neodpovídá určenému ročnímu počtu vyučovacích hodin, rozpracování do časových úseků je velmi nerovnoměrné. Plány ostatních hodnocených předmětů (dějepis, základy společenských věd) měly průměrnou úroveň.

Vyučujícími nebyl uplatňován individuální přístup k žákům diferenciací zadaných úkolů, protože žáci povětšinou žádné nedostávali, dále ani motivací a pozitivním přístupem k žákům. Většina vyučovacích hodin nesplňovala cíl aplikace teorie v praxi. Příprava vyučujících nebyla z hlediska struktury hodiny, výběru aktivizujících metod a forem práce, učebních pomůcek a didaktické techniky, logické návaznosti obsahu učiva i časové efektivnosti koncepčně promyšlena. Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako nevyhovující.

Sledované hodiny občanské nauky a základů společenských věd byly vedeny odborně nezpůsobilými pedagogy, jeden z nich splňuje pedagogickou způsobilost. Dějepis vyučuje odborně způsobilý, ale pedagogicky nezpůsobilý pedagog. Osobnostní výchova je vyučována vyučujícími odborně a pedagogicky nezpůsobilými. Psychologie byla vedena odborně a pedagogicky nezpůsobilou vyučující. Personální podmínky výuky jsou nevyhovující.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, které z hlediska podnětnosti, funkčnosti jsou nedostatečné. Podmínky pro využívání komunikativních technik a metod, situačních her a aplikovaných příkladů, které jsou pro výuku těchto předmětů nezastupitelné, zcela absentovalo. Učební pomůcky nebyly vůbec používány (učebnice, testy, kvízy, postojové dotazníky, obrazový materiál, konkrétní ukázky). V jednom případě vyučující použil zvukovou ukázkou, se kterou pracoval ale jen on sám. V hodinách se projevovala z hlediska psychohygienických podmínek citelně slabá místa (chybělo střídání metod, nácvik relaxačních technik, návyky v práci, vytváření kompetencí žáků apod.). Materiální podmínky výuky jsou hodnoceny jako nevyhovující; psychohygienické jako ještě vyhovující.

Těžiště výuky bylo založeno na příliš tradičním pojetí výuky s výkladem. Žáci nebyli vyzýváni ani k řízenému dialogu, jejich úkolem byl především zápis poznámek. Jednotlivým myšlenkovým úsekům a námětům chybělo jejich shrnutí a vyvození jasného a smysluplného závěru, pro který byl problém vykládán a rozváděn. Zásadně nevhodná forma výuky se objevovala u osobnostní výchovy, vedené vyučujícím s širokým rozhledem. Žáci přebírali hotové informace bez jakéhokoliv ověření, vlastního prožitku a aplikace. Pojetí výuky předmětu nebylo pochopeno a základní tři cílové okruhy nebyly naplňovány (osobnostní rozvoj ve hrách a cvičeních, hry a cvičení kontaktu a sociální komunikace, dramatická, námětová hra). Výuka byla vedena stylem monologu, na uváděné příklady si vyučující sám odpovídal. Žáci se ve výuce vůbec nepromítli. Ve vyučování osobnostní výchovy a psychologie nebyl vytvořen dostatečný prostor pro praktickou aplikaci učiva - chybělo zařazení modelových, problémových situací, které by žáky motivovaly k přemýšlení a hledání řešení. Vyučující správně a vhodně nepracovali s osobností žáka jako jedince, nemohli korigovat žádné jeho názory a myšlenky, protože žáci se vůbec během výuky neprojevovali. Hodinami neprostopovalo studium vlastního já formou prožitku, tím nebyla splněna zásadní úloha těchto předmětů - žáka především formovat. Učitelé si ve výuce vystačili sami a volili formu

vysokoškolské přednášky, kdy na žáky přenášeli jednu informaci za druhou bez ověření si zpětné vazby. Žáci si nevedou u předmětu osobnostní výchova pracovní složky, tudíž si do nich nemohou zakládat průběžná cvičení, jak ukládá pojetí vyučovacího předmětu (viz učební osnovy). Jedna vyučovací hodina, jež byla hodnocena jako průměrná, byla vedena v duchu spolupráce se žáky zadanou činností. U předmětu psychologie je vyučována pouze teoretická psychologie; cíl předmětu - uplatňování vědeckých poznatků v praxi - naplňován není.

Výuka dějepisu a občanské nauky byla vedena formou vysokoškolské přednášky. Volba formy práce v hodinách byla zcela nevhodná a nepřiměřená směrem ke středoškolskému žákovi. Žák byl po celou dobu výuky postaven do role pasivního posluchače. Dlouhotrvající monolog výborně odborně fundovaného vyučujícího vyvolával u žáků neklid a nekázeň, které byly řešeny zbytečným napomínáním. Jednotvárná a jednostranná forma výuky byla pro žáky neefektivní a neúčinná. Vyučující usuzoval za žáky sám, vedl je k poznatkům historické a společenských věd formou mechanického učení. Pro aktivní učení žáků a aktualizaci učiva nebyl vytvářen prostor. Výuka občanské nauky nebyla vedena ani podle zpracovaného tematického plánu, který byl vytvořen dle zastaralých učebních osnov. I když byla vysvětlována aktuální společenská témata, hovořil o nich vyučující za své vlastní zkušenosti, na znalosti a vědomosti současného společenského a politického dění žáků se vůbec netázal. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny pro výuku sledovaných předmětů jako nevyhovující.

Učební cíle, ne ve všech předmětech dle platných učebních osnov, byly dosahovány pouze vytrvalostí učitele než iniciativou a přirozenou aktivitou žáků. Absentovalo zařazování činností a úkolů, které by motivovaly žáky svojí zajímavostí i atraktivností a ve kterých by byli podněcováni uplatnit své dosud nabyté vědomosti, ověřené znalosti, nacvičené dovednosti, vynalézavost, tvořivost. Chyběly metody podněcující využití získaných vědomostí a dovedností v předcházejícím vzdělávacím procesu, jež by pozitivně motivovaly sebevědomí žáků. Ve značné míře chybělo průběžné a systematické hodnocení žákovské úspěšnosti a celkové vyhodnocení dosaženého stupně úspěšnosti. Motivace a hodnocení měly citelně slabá místa.

Požadovaný projev od středoškolského žáka byl nedostatečně kultivovaný včetně rétorických dovedností a návyků. Prostor pro diskusi byl nedostatečný, většímu podílu konverzace bránily množství a hloubka učiva, které vyučující žákům předávali, i úroveň znalostí a praktických dovedností, jimiž žáci disponují. Verbální a neverbální komunikace byla v převážné míře na slabé úrovni. Interakce a komunikace byly hodnoceny jako pouze vyhovující.

Celkově je sledovaná výuka společenských předmětů směrem ke středoškolskému žákovi hodnocena jako nevyhovující. Výuka má rezervy v zabezpečení funkčním studijním materiálem, vhodnými učebnicemi, účelně využitou didaktickou technikou, ale především v rozsahu a obsahu učiva, v pochopení pojetí předmětů a následné účelné realizaci, ve využití rozmanitých a efektivně zvolených učebních metod a forem práce.

Matematika

Učební plán předmětu odpovídá vzdělávacímu programu. Deklarováno bylo vedením školy, že je matematika vyučována podle schválených učebních osnov MŠMT ČR pro střední školy s humanitním zaměřením. Časově tematické plány má vyučující zpracované pro všechny čtyři ročníky. V těchto plánech není rozpracované téma statistika ze schválených učebních osnov. Při přípravě na jednotlivé sledované hodiny postupoval vyučující podle učebnice (Matematika pro obchodní akademie - J. Koldner). Výběr příkladů pro výklad i pro procvičování byl stereotypně vybírán pouze z této učebnice nebo ze sbírky od téhož autora. Celkově bylo plánování hodnoceno jako průměrné a příprava jako pouze vyhovující.

Matematiku vyučuje jeden vyučující, který je pedagogicky způsobilý pro výuku odborných

předmětů se zaměřením na strojírenství na středních školách, ale odborně není způsobilý pro výuku matematiky. Personální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

Výuka probíhala v kmenových třídách, ve kterých nebyla k dispozici žádná didaktická technika. Ve sledovaných hodinách pracoval vyučující i žáci pouze s učebnicemi a sbírkami úloh. Při každé sledované hodině bylo zjištěno, že vždy třetina žáků učebnice nebo sbírky nevlastnila. Obdobná byla situace při využívání osobních kalkulačků, a tak žáci, kteří je neměli, pouze čekali na zapsání výsledků na tabuli. Ve sledované výuce stereometrie chyběly demonstrační modely komolého kužele. Vybavení školy pomůckami pro výuku matematiky je zastaralé a minimální. Celkově byly materiální podmínky pro výuku matematiky hodnoceny jako pouze vyhovující.

Učební prostředí nebylo pro výuku dostatečně podnětné. Učebny měly pouze průměrnou estetickou úroveň. Sledované hodiny byly dobře členěny. V žádné z nich však nebylo využito komunikativních metod s možností aktivní práce žáků, například při výkladu nového učiva. Dále nebyla využita možnost uplatnění alternativních postupů při řešení předkládaných příkladů. Všechny sledované hodiny měly klidnou pracovní atmosféru, byly však jednotvárně vedeny vyučujícím. Chyběly příklady z praxe vztahující se ke studovanému oboru. Organizace byla charakteristická konzervativní rutinní strukturou a formou práce postavenou na dominantní roli vyučujícího. Celkově byly psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy hodnoceny jako pouze vyhovující.

Vstupní motivace byla obsažena v úvodu sledovaných hodin a to při seznamování žáků s cílem vyučovací jednotky. Průběžná motivace měla klesající úroveň, žáci nebyli aktivní. Vyučující si často odpovídal sám na zadávané otázky. Kontrolní i cvičné písemné práce vyučující plánuje a pravidelně zadává. Jejich hodnocení je časté a je základem klasifikace žáků. Motivace a hodnocení měli ve sledovaných hodinách průměrnou úroveň.

Komunikace vyučujícího směrem k žákům je na průměrné úrovni. Při vysvětlování matematických pojmů používá zjednodušující formulace, které neodpovídají středoškolské úrovni vědomostí žáků, a tím nedodrží odbornou matematickou terminologii. Interakce žáků byla při sledovaných hodinách na nízké úrovni, žáci netvořili samostatná řešení, ale pouze kopírovali způsob řešených příkladů. Jejich slovní projev byl strohý, odpovědi byly častokrát jednoslovné, označující správný či chybný výsledek. Celkově byla motivace a interakce ve sledovaných hodinách hodnocena jako pouze vyhovující.

Celkově byla výuka matematiky hodnocena jako pouze vyhovující. Slabým místem jsou metody a formy práce, dále též nevyužívání dalších zdrojů informací se zaměřením na použitelnost matematiky v praxi pro příslušný studijní obor. Dalším slabým místem je materiální vybavení pomůckami, didaktickou technikou a celkově podmínky pro výuku matematiky.

Tělesná výchova

Vyučování tělesné výchovy probíhá koedukovaně ve dvou hodinách v týdnu v každém ročníku, což odpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu pro střední odborné školy. Časově tematické plány jsou vyučujícími zpracovány. Pro 1. ročník samostatně, pro 2. – 4. ročník jako celek s názvem Roční plán. Tento Roční plán obsahuje schematicky rozpracované tři základní tematické celky (gymnastiku, atletiku a hry). Z tohoto pojetí plánu nevyplývá koordinace návaznosti mezi jednotlivými ročníky; plán neobsahuje další tematické celky z učebních osnov (úpoly, plavání, lyžování, tanec). Z předložených plánů vyplývá, že chybí koordinace tvorby plánů v rámci předmětové komise, kontrola plnění učebních osnov je problematická. Příprava vyučujících ve sledovaných hodinách spočívala ve stanovení cíle hodiny a jeho postupném

splnění od jednoduchých cvičení ke složitějším. Celkově byla příprava a plánování ve sledovaných hodinách hodnoceny jako průměrné.

Výuka je zajištěna dvěma vyučujícími. Jeden pedagogický pracovník nemá příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost, což se projevilo v menší efektivnosti sledované hodiny. Druhý pedagogický pracovník je pedagogicky i odborně způsobilý pro výuku tělesné výchovy. Personální podmínky mají průměrnou úroveň.

Pro výuku tělesné výchovy nemá škola žádné vlastní materiální vybavení. Výuka probíhá v pronajímané tělocvičně blízce základní škole, která má menší rozměry a je spíše vhodná pro výuku gymnastiky. Dalším místem, kde probíhá výuka, je místní sokolovna (pronájem MěÚ). Atletika je vyučována na hřišti za sokolovnou. Nářadí i další pomůcky jsou vyučujícími zapůjčovány na základě ústních dohod mezi vedením škol a MěÚ. Celkově lze hodnotit materiální vybavení jako pouze vyhovující.

Byť jsou oba prostory v blízkosti školy (cca do 100m), tak pětiminutové přestávky jsou pro přesun žáků nedostačující. Výuka tělesné výchovy je nevhodně zařazována jako první vyučovací hodina od sedmi hodin (celkem šest hodin z osmi hodin) a žáci se ve sledovaných hodinách dostavovali opožděně na vyučování (při jedné sledované hodině od sedmi hodin začal vyučující cvičit pouze se dvěma žáky). Výuka je zkracována také v závěru vyučování. Celkově byly psychohygienické podmínky hodnoceny jako pouze vyhovující.

Výuka byla řízena účelně, členění sledovaných hodin odpovídalo didaktickým zásadám. Tempo i náročnost cvičení byly vhodně voleny vzhledem k fyzickému i duševnímu stavu žáků. Organizace hodin byla negativně ovlivněna zmenšeným časovým prostorem pro výuku, vlivem krátkých pětiminutových přestávek a pozdním příchodem dojíždějících žáků v ranních hodinách. Celkově byla organizace, metody a formy hodnoceny jako průměrné.

Vyučující hodnotili velmi dobře žáky při cvičení, vhodně jim pomáhali při zvládnutí cvičení na nářadí. Zadávali odpovídající počet cviků dle fyzických možností žáků. Slovní vstupní i průběžná motivace ve sledovaných hodinách měla velmi dobrou úroveň, přesto velké procento žáků se z tělesné výchovy omlouvá a to krátkodobě i dlouhodobě. Celkově měly motivace a hodnocení velmi dobrou úroveň.

Žáci byli ve sledovaných hodinách ukázněni, slabším místem byl způsob provádění pořadových cvičení. Povelů u nástupů nebyly přesné, žáci je nerespektovali, neboť nevěděli, co mají na daný povel provádět. Komunikace byla založena, vyjma jedné hodiny, na přátelské komunikativní atmosféře. Celkově byla komunikace a interakce hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově měla výuka tělesné výchovy průměrnou úroveň, slabším místem je materiální vybavení a organizace výuky z pohledu zařazení hodin v rozvrhu jako první vyučovací jednotky (celkem je takto zařazeno šest hodin z osmi hodin výuky tělesné výchovy na škole).

Základy přírodních věd

Hodinová dotace přidělená v učebním plánu oboru byla v souladu s MŠMT ČR schváleným učebním dokumentem; bylo využito dolní hranice počtu hodin v průběhu studia, které jsou zařazeny v prvních dvou ročnících. Rozpracování učební osnovy do podoby časově tematických plánů bylo rovněž provedeno. Kontrolou zápisů v třídní knize druhého ročníku ve školním roce 1999/2000 byl však zjištěn rozpor mezi deklarovanou výukou a realitou; dle záznamů v třídní knize nebyly prokazatelně odučeny všechny tematické celky učiva fyziky, součásti předmětu základů přírodních věd. Tento stav je v rozporu s platnou právní normou, došlo k porušení § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a zároveň § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb.,

o soustavě základních škol, středních škol, ve znění pozdějších předpisů.

V průběhu výuky vyučující využívala písemných příprav.

Plánování je hodnoceno jako průměrné s výhradou k nesplnění učební osnovy. Příprava výuky je hodnocena velmi dobře.

Vyučující splňovala podmínky odborné i pedagogické způsobilosti pro působení ve střední škole (výjimku tvoří předmět fyzika). Personální podmínky mají průměrnou úroveň.

Materiální podmínky výuky byly pouze vyhovující, ve škole není zřízena odborná pracovna a předmět byl vyučován ve kmenových třídách. Použití jiných než dvourozměrných pomůcek nebylo zaznamenáno; psychohygienické zásady byly respektovány.

Celkově jsou podmínky výuky hodnoceny jako pouze vyhovující.

Hospitované hodiny se vyznačovaly logickou strukturou, kdy po ústním zkoušení několika žáků u tabule následovala vlastní expoziční část hodiny; v závěru nechybělo procvičení a shrnutí nově probraného učiva.

Prověřování žákovských znalostí bylo zaměřeno nejen na faktografii, ale i na aplikaci a praktické využití teoretických poznatků. Při seznamování žáků s novým učivem převládala deduktivní metoda ve výkladu, který byl doplňován žáky dříve získanými znalostmi. Negativně někdy působilo pouhé sdělování již úplných informací. Byl zaznamenán řízený rozhovor k probíranému tématu.

Oblast organizace, forem a metod práce je hodnocena průměrně.

Vyučující využívala průběžné motivace, zadáváním jednoduchých příkladů žáky aktivizovala. Při klasifikaci byly známky oznámeny a částečně zdůvodněny.

Oblast motivace a hodnocení je průměrná.

Třebaže žákům byl v hodinách dáván dostatečný prostor pro vyjadřování jejich vlastních názorů, této skutečnosti využívali pouze ojedinele. I na ostatní pokusy o vzájemnou komunikaci reagovali žáci velmi málo.

Oblast interakce a komunikace je hodnocena jako pouze vyhovující.

Sledovaná výuka předmětu základy přírodních věd je hodnocena průměrně.

Zdravotní nauka

Předmět byl zařazen v hodinové dotaci požadované učebním plánem do prvních tří ročníků studia. Rozplánování učební osnovy do jednotlivých ročníků bylo provedeno s tím, že ve 2. a 3. ročníku tematické plány nekorespondují dostatečně přesně s osnovou, neobsahovaly hesla z učebních osnov, opakovala se některá již probraná témata z ročníku prvního. Při kontrole časových tematických plánů učiva byla tato skutečnost ředitelkou školy potvrzena. V hodinách vyučující využívala písemných příprav.

Oblast plánování je hodnocena jako pouze vyhovující, oblast přípravy jako velmi dobrá.

Předmětu vyučovaly dvě pedagožky, jedna splňuje požadavek pedagogické způsobilosti a odborná jí chybí; druhá vyučující nedosáhla pedagogické způsobilosti, je odborně způsobilá. Personální podmínky mají průměrnou úroveň. Z rozvrhových důvodů se hospitace uskutečnily pouze u odborně způsobilé pedagožky.

Materiální podmínky výuky byly pouze vyhovující, ve škole není zřízena odborná pracovna a předmětu se vyučovalo v kmenové třídě. Vybavení učebními pomůckami bylo minimální; alespoň v jednom ročníku bylo zjištěno použití učebnice. Předmět byl zařazován do rozvrhu hodin v souladu s psychohygienickými požadavky.

Oblast podmínek výuky je hodnocena jako pouze vyhovující.

Hospitované hodiny měly tradiční stavbu. Po frontálním zopakování následovalo seznámení s novým učivem a jeho shrnutí v závěru hodiny. Vyučující volila formu dialogu, která však narážela na pouze sporadické projevy žáků, a snaha vyučující vyzněla poněkud planě. Výuka byla alespoň v jedné z hodin dokladována dvourozměrnými názornými pomůckami. Vyučující dobře využívala praktických znalostí žáků při výkladu, přesto však bylo zaznamenáno sdělování již úplných informací směrem k žákům.

Vyučující využívala své odbornosti při zodpovídání konkrétních dotazů žáků k probírané problematice. Pro shrnutí byla zvolena forma odpovědí žáků na otázky vyučující.

Oblast organizace, metod a forem práce je hodnocena průměrně.

V hodinách bylo použito především průběžné motivace; hodnocení téměř nebylo zjištěno.

Oblast motivace a hodnocení je hodnocena průměrně.

Interakci a komunikaci byl vyučující dáván potřebný prostor; který nacházel odezvu pouze u několika žáků třídy.

Oblast je hodnocena průměrně.

Sledovaná výuka předmětu zdravotní nauka je s výhradou k plánování hodnocena průměrně.

Ekonomika, Podnikání a marketing, Hospodářská korespondence

Hodinová dotace profilujících předmětů je v souladu s MŠMT ČR schválenými učebními plány, výuka se realizuje podle schválených učebních osnov, jež byly rozpracovány do podoby časově tematických plánů učiva. Pro výuku měla vyučující k dispozici písemné přípravy.

Oblast plánování a přípravy je hodnocena velmi dobře.

Personálně je výuka zajištěna odborně i pedagogicky způsobilou vyučující; pouze malou část (7 hodin týdně z 20 hodin) odučí pedagožka odborně i pedagogicky nezpůsobilá. Hospitace se uskutečnily u odborně i pedagogicky způsobilé vyučující. Personální podmínky mají průměrnou úroveň.

Materiální podmínky jsou pouze vyhovující, výuka probíhá v kmenových třídách a pro předmět hospodářská korespondence resp. technika administrativy mají žáci k dispozici písárnu vybavenou mechanickými psacími stroji. Elektrické psací stroje, které rovněž v písárně jsou v omezeném počtu k dispozici, použity nebyly. Učebnice měli žáci k dispozici v některých předmětech. Hodiny byly do rozvrhu hodin zařazovány v souladu s psychohygienickými požadavky.

Hodiny předmětů ekonomiky a podnikání a marketing byly vedeny v tradičním duchu a stavbě. Ústní zkoušení v úvodu hodin prokázalo jistou, nepřiliš vysokou úroveň znalostí žáků, klasifikace odpovídala předvedeným výkonům; třída zůstávala v pasivitě. Vlastní expozice nového učiva byla založena částečně na výkladu, částečně na snaze o řízený rozhovor se žáky. Pozitivně působilo zařazování konkrétních příkladů, jimiž byli žáci aktivizováni, negativně naopak působilo sdělování úplných informací a jejich pouhý zápis do sešitů. Nízké počty žáků ve třídách umožňovaly individuální přístup. Shrnutí nového učiva bylo zaznamenáno v obou hodinách.

Hodina hospodářské korespondence se vyznačovala v úvodu jasně stanoveným cílem, jehož se podařilo v průběhu dosáhnout. Žáci byli pro probírané učivo vhodně motivováni, byli nuceni nejen aplikovat dříve nabyté dovednosti, ale museli samostatně tvořit. Vyučující působila jako koordinátor a rádce, její dominantní role tak byla zatlačována do pozadí. Výsledkem společného úsilí bylo splnění požadovaného úkolu všemi žáky. Organizace, formy a metody

jsou hodnoceny jako průměrné.

Oblast motivace byla velmi dobrá v hodině hospodářské korespondence, ve zbývajících hodinách průměrná, při hodnocení chybělo zdůvodnění klasifikace.

Oblast je hodnocena průměrně.

Interakce a komunikace svědčily o vzájemném respektování obou subjektů, jsou hodnoceny průměrně.

Celkově je oblast sledované výuky předmětů s ekonomickým zaměřením hodnocena velmi dobře a průměrně, s převažujícím hodnocením průměrným.

Hodnocení kvality vzdělávání

ČŠI hodnotí plánování a přípravu výuky stupněm pouze vyhovujícím. Pro studijní obor Sociální péče byl zaveden druhý povinný cizí jazyk v rozporu se schváleným učebním plánem MŠMT ČR. Předměty český jazyk a literatura v 1. a 2. ročníku a občanská nauka jsou učeny podle zastaralých učebních osnov. Mnohé časově tematické plány jednotlivých předmětů nejsou funkčně rozpracované, chybí jim kontinuální návaznost, přidělená časová dotace je nereálná. Výuka některých předmětů podle plánů neprobíhá, takže jejich zpracování má pouze formální charakter. Personální podmínky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti ještě vyhovující. Kvalita sledované výuky nebyla výrazněji ovlivněna délkou pedagogické praxe či věkem jednotlivých vyučujících. Výuka sledovaných předmětů probíhá v esteticky nemotivujících materiálně technických podmínkách, které svým nefunkčním charakterem obecně neumožňují realizaci efektivní výuky. Psychohygienické podmínky jsou průměrné s dílčími nedostatky. Metody a formy výuky jsou založeny na dominantním postavení učitele ve výuce, jehož obsáhlý monolog nepodporuje aktivní práci žáků, účinnost pro rozvoj kompetencí žáků je malá. Na zastaralé a přežitě formy vedení výuky mají vliv i neznalost či nepochopení nového pojetí výchovně vzdělávacího procesu, které klade důraz na aplikaci poznatků, řešení konkrétních problémů, schopnost umění vyjádřit svůj vlastní názor, sebedůvěru, rozvoj komunikačních dovedností a schopností žáka. Žák se výuce projevoval pasivně, jež spíše mechanicky odříkával naučenou látku ze svých písemných poznámek. Organizace vyučovacích hodin se vyznačovala klasickou strukturou. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny od průměrných až po nevyhovující. Motivace a hodnocení jsou na průměrné úrovni, nejsou však promyšlené a používané účelně a systematicky. Úroveň interakce a komunikace je ovlivněna tradiční organizací výuky a převládající roli učitele. Chybí vzájemná demokratická komunikace, prostor pro různost názorů, diskuzi, především jasné a cílené formování žáka v předmětech, které se ponejvíce zabývají jeho osobností. Celkové hodnocení je průměrné až nevyhovující. Vzájemná interakce učitelů a žáků během výuky byla velmi dobrá.

Z devíti vyučovacích předmětů a skupin předmětů bylo sedm předmětů a skupin předmětů hodnoceno průměrně, jeden předmět jako pouze vyhovující a jeden blok předmětů jako nevyhovující. Celkově byla kvalita vyučování ve sledovaných předmětech na průměrné úrovni, v níž ale převažovala negativa, jejichž obsah v některých případech měl citelně slabá místa a výrazné nedostatky.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Dominantou výchovně vzdělávací práce školy je studium denního studijního oboru Sociální péče - sociálněsprávní činnost. Jedná se o nový studijní obor pro absolventy ZŠ v rámci mezinárodního programu PHARE. Posledním školním rokem je na škole vyučován denní studijní obor Rodinná škola, který tvořil hlavní studijní nabídku od vzniku školy - roku 1992. Vedení školy v současné době vede jednání o zřízení dálkového studia studijního oboru sociální péče (od školního roku 2001/2002). Na škole by vždy studovala jedna třída v tříletém cyklu.

Plán rozvoje školy deklaruje zabezpečení důležitých oblastí pro funkční chod školy (oblast materiálně technická, personální, řízení a kontroly školy). Jednotlivé oblasti charakterizují především stávající stav a mnohdy cíle, které již byly realizovány (plynová kotelna, generální oprava budovy apod.). Vyhodnocování průběžné realizace jednotlivých cílů prokazatelně není prováděno (viz zápisy z pedagogických rad, žádné zápisy z provozních porad). Oblast obsahu vzdělání není koncepčně promyšlená, nejsou stanoveny a vytvářeny odpovídající podmínky pro její kvalitní realizaci (nedostatky v řádném plnění učebního plánu, neznalost nejnovějších učebních osnov pro předměty český jazyk a literatura, občanská nauka, nekoncepční rozpracování učiva některých předmětů do časově tematických plánů, především rezervy ve znalosti a užití moderních metod a forem moderní pedagogiky apod.). V závěru materiálu jsou uváděny priority školy týkající se chodu školy, z nichž krátkodobé cíle již byly splněny. Oblast jako celek není dostatečně promyšlená, stanovená, komplexně nepostihuje všechny oblasti školy včetně výchovně vzdělávací práce školy.

Střednědobé plánování je strukturováno v *Plánu práce pro školní rok 2000/2001*, který je rozpracován do jednotlivých měsíců, termíny i vymezené odpovědnosti jsou konkrétní. Krátkodobé plánování je postaveno na schůzkách pořádaných každý týden v ředitelně školy založené především na ústním kontaktu.

Plán kontrolní činnosti (hospitační činnost, kontrola pedagogické dokumentace, práce třídních učitelů apod.) na školní rok není zpracován.

Vzdělávací program školy se realizuje podle dvou učebních plánů:

75-46-6 Sociální péče, zaměření 02 - sociálněsprávní činnost: vydalo MŠMT ČR čj. 29 166/97 - 71 s účinností od 1. 9. 1998. Ustanovení § 3 odst. 1, 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě, ve znění pozdějších předpisů, bylo porušeno tím, že nad rámec rozsahu schváleného učebního plánu MŠMT ČR byl zaveden u tohoto studijního oboru druhý cizí jazyk povinný pro všechny žáky 1. ročníku a byl tak překročen taxativní počet hodin stanovený pro všeobecně vzdělávací předměty. Ředitelkou zpracovaný učební plán na celé studijní období a zápisy v třídních knihách uplynulého školního roku dokazují, že druhý cizí jazyk není v postupovém ročníku vyučován. Zavedení druhého cizího jazyka bylo koncepčně a kontinuálně nesmyslné.

64-44-6 Rodinná škola, zaměření 02 - ekonomicko-administrativní služby: vydalo MŠMT ČR čj. 26 209/94-23 s účinností od 1. 9. 1995. Učební plán odpovídá platnému učebnímu plánu.

V předmětech český jazyk a literatura a občanská nauka se vyučuje dle zastaralých učebních osnov; nejsou používány nejnovější učební osnovy (český jazyk a literatura čj.: 25625/99-22 ze dne 19. 7. 1999; občanská nauka čj.: 23 212/98-23/230 ze dne 21. 7. 1998. Výuka dalších předmětů vychází z platných učebních osnov.

Časově tematické plány učiva jsou ve sledovaných předmětech zpracovány. Nedostatky se projevují v jejich obsahové kvalitě včetně nefunkčního časového rozvrstvení (viz hodnocení

samostatných učebních předmětů); z hlediska využitelnosti a kontrolovatelnosti nejsou optimální.

Žáci mají možnost navštěvovat volitelný předmět konverzace v cizím jazyce.

Žákům se specifickými problémy (sociální, zdravotní) se škola individuálně věnuje, velice úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Mělník. Individuální vzdělávací programy pro žáky s vývojovými poruchami vypracovány nejsou, učitelé jsou na tyto žáky pouze upozorněni ředitelkou školy.

V čele školy stojí její zřizovatelé. Její chod zajišťuje vedení školy, které tvoří ředitelka školy, manažer - statutární zástupce školy a ekonom. Ředitelka školy stojí v jejím čele od doby jejího vzniku, pro střední typ školy nespĺňuje odborné a pedagogické podmínky, jelikož je absolventkou pedagogické fakulty pro 1. stupeň základních škol.

Materiál *Organizační řád školy* stanovuje organizační členění školy, jednoznačně písemně vymezuje povinnosti pedagogických pracovníků (Vnitřní řád školy a Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení). Součástí je i písemný materiál *Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ve škole*. Dokument uvádí i základní komunikační a informační systém školy. Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, na níž se čtvrtletně schází pedagogický sbor. Zápisy z pedagogických rad jsou vedeny, zabývají se především organizačními záležitostmi školy, klasifikací a hodnocením žáků. Operativní záležitosti jsou projednávány na častých provozních schůzkách. Řízení školy je založeno především na každodenním úzkém kontaktu.

Písemně nejsou vymezeny základní úkoly pro jmenované členy vedení školy a oblasti, za něž zodpovídají.

Na škole pracuje pouze jedno metodické sdružení (předmětová komise). Plán komise zpracován není, podobně jako zápisy z jednání sdružení. Další předmětové komise, jež by sdružovaly alespoň příbuzné předměty, ustanoveny nejsou. Metodická činnost je koncentrována pouze na ředitelku školy. Tento způsob je vzhledem k deklarovaným pedagogickým cílům školy (profil absolventa školy, Organizační řád - II. kapitola Postavení a poslání školy) málo účinný, neumožňuje systematickou účast pedagogů na spolupráci směřující k jejich splnění.

Organizaci vzdělávací činnosti upravuje školní řád a rozvrh hodin. Školní řád vychází z Úmluvy o právech dítěte, obsahuje povinnosti a práva žáků. Učitelé školy jsou v dokumentu nesprávně označováni jako „profesoři,“. Organizace přestávek a skladba rozvrhu hodin je v souladu s ustanovením § 14 odst. 1, 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 o středních školách. Vnitřní řád školy uvádí v bodě 5, že vyučující jsou povinni dodržovat stanovenou délku vyučovacích hodin a přestávek. V době inspekční návštěvy bylo toto ustanovení překračováno, jelikož někteří učitelé zkracovali vyučovací hodinu a žákům několik minut před uplynutím vyučovací hodiny povolili přestávku. Bod č. 8 výše uváděného řádu praví, že pomůcky na vyučování si připraví učitel... Tento bod nebyl také plně dodržován, jelikož vyučující učili bez didaktických pomůcek.

Škola má zpracovaný vlastní *Jednací řád pedagogické rady*, který chybně uvádí konstatování, že pedagogická rada rozhoduje o vyloučení žáka (§ 8 odst. 4, 5 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, uvádí, že o podmíněném vyloučení ze studia a vyloučení ze studia rozhoduje ředitel školy).

Škola se řídí vlastním klasifikačním řádem, který vychází z výše uváděné vyhlášky. Vedle hodnocení, klasifikace, komisionálních zkoušek, pochval a opatřeních rozpracovává i průběh ročníkových zkoušek, jimiž jsou znalosti učiva žáků maturitních předmětů 1. - 3. ročníku zakončeny. Výsledek zkoušky je jedním z podkladů pro klasifikaci žáka v daném předmětu.

Zkoušky jsou pozitivním přínosem pro ověření si svých vědomostí a dovedností pro žáka, ale i pro pedagogy, kteří tak mohou zhodnotit své působení ve výuce zpětnou vazbou.

Informační systém uvnitř školy je zajišťován především na základě každodenního osobního kontaktu pracovníků a žáků, pracovníků navzájem hlavně v ředitelně školy, dále pak formou porad, prostřednictvím nástěnky. Rodiče jsou informováni pomocí studijních průkazů, jejichž úroveň je v různých třídách rozdílná. Některé neobsahují razítko školy, je do nich zapisována pouze klasifikace některých předmětů, takže průkazy zcela nesplňují svoji úlohu. Během školního roku se konají dvě třídní schůzky, kdy první z nich (prosinec) je spojena s kulturním programem žáků. Ve styku s rodiči a žáky ředitelka školy upřednostňuje individuální přístup a osobní styk.

Veřejnost je o možnostech studia informována formou internetové schránky, prostřednictvím místního a regionálního tisku. Vedení školy spolupracuje s výchovnými poradci základních škol, všem zájemcům umožňuje prohlídku školy. Škola publikuje informační leták o nabízené formě studia.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999 poskytuje veřejnosti informace stanovené zákonem ČNR č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zpráva má standardní úroveň.

Škola úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Mělník, Úřadem práce v Kladně. S dalšími orgány státní správy ředitelka školy dostatečně komunikuje a respektuje je.

Ředitelka školy používá při vedení pedagogů především pozitivní hodnocení, které ale je v mnoha případech nadnesené. Vyskytující se problémy spíše omlouvá. Chod a práce školy je viděna pouze kladně. Z hodnocení různých oblastí školy ředitelkou školy je patrné, že vedení školy je spokojeno s jejím dosavadním chodem. Pracovníci jsou vedeni tradičním způsobem mnoha let minulých bez uplatnění změn, kterých si žádá dnešní rychlý vývoj společnosti. Tvořivé cesty založené na iniciativě pracovníků školy odpovídající postavení osobnosti učitele na konci 20. století jsou v podobě současného modelu řízení školy ojedinělé. Při hospitační, kontrolní činnosti ředitelky školy a vedení pedagogů chybí apel především na rezervy v práci pedagoga, odhalení jeho stylu práce a vytyčení doporučení vedoucích k efektivní užitečné výuce. Rezervy se projevovaly i v uvádění mladého začínajícího pedagoga do pedagogické práce.

Další vzdělávání a odborný růst pedagogů není vedením školy systematicky organizován. Učitelé čerpají převážně ze samostudia. V uplynulém školním roce se pravidelně nezúčastňovali vzdělávacích akcí. Navštívili pouze jednodenní školení pořádané školským úřadem. Škola ani žádné vzdělávací akce nefinancovala. Ze sledované výuky vyplynulo, že učitelům chybí především pedagogická zdatnost a používání efektivních vyučovacích metod. Další vzdělávání chybí právě v této oblasti. Motivaci k dalšímu vzdělávání není věnována náležitá pozornost.

Hodnocení pedagogických pracovníků se odráží ve výši finančního osobního ohodnocení. Konkrétní kritéria pro odměny jsou stanovena. Pracovníci školy v poslední době nebyli příliš stimulováni hmotnou zaiteresovaností, jelikož finanční stav školy neumožňoval příliš velký nárůst mezd včetně osobního ohodnocení a odměn.

Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení založený na vzájemné důvěře. Podstatný je její vřelý vztah ke všem pracovníkům školy, který ji ale mnohdy odvádí od reálného a objektivního vidění okolního světa.

Systém vnitřní kontroly není pro celooorganizační strukturu vytvořen a jasně a přehledně vymezen mezi pracovníky vedení školy. Pouze okrajově se o kontrole zmiňuje kapitola *Řízení a kontrola* v dokumentu *Plán rozvoje školy*. Hospitační činnost provádí pouze ředitelka školy

(v letošním školním roce nemá vyučovací povinnost, takže pro oblast kontroly má dostatečné množství času). Z patnácti předložených hospitačních záznamů uplynulého školního roku jsou tři vyučovací jednotky hodnoceny ředitelkou školy jako průměrné, zbylé jako nadprůměrné. Hospitační záznam je velmi dobře propracován a zabývá se všemi oblastmi výchovně vzdělávacího procesu. Závěry hospitačních kontrol jsou s vyučujícími projednávány. Práce pedagogů ve vyučování je viděna ředitelkou příliš pozitivně, nadneseně. Ústní rozbor vyučovacích hodin ředitelkou školy se nezabývaly plněním učebních osnov a časových plánů vyučujících (viz závažné chyby v plánování výuky předmětů); pozornost byla upřena na samotnou vyučovací jednotku, na její popis. Prostor pro vlastní vyjádření pedagogů dán nebyl. Některé jevy byly při rozbořech hospitací hodnoceny zřídka nebo vůbec (diferenciace učiva, využití didaktické a audiovizuální techniky, vhodnost používaných metod a forem práce, hodnocení a sebehodnocení žáků, efektivita samostatné práce žáků). Hodnocení sledovaných hodin spolu s ČŠI ředitelkou školy bylo převážně pozitivní. Chyběl především hlubší didaktický rozbor hodiny se závěry, který by umožnil průběžně zlepšovat vyučování a práci pedagogů. Základním nedostatkem řídicí pracovnice je malá náročnost na metodiku výuky.

Do kontrolního systému ředitelky školy se promítá oblast plánování učiva, která má na škole nedostatky. Tematické plány zpracované vyučujícími nejsou ředitelkou školy kontrolovány (neobsahují stvrzení ve správnosti s učební osnovou), dochází tak ke zbytečným nedostatkům v plánovací oblasti.

Provedená kontrola pedagogické dokumentace potvrdila, že její kontrola vedením školy není dostatečná. Ve třídních výkazech byly zjištěny nedostatky (např. třídní výkaz 2. ročníku - chybí podpis ředitelky školy, potvrzení dvou podpisů ve shodnosti klasifikace, chybí souhrn prospěchu a absence za uplynulý školní rok - tato skutečnost byla během inspekční návštěvy odstraněna, neukončená docházka žákyně E. G.). Katalogový list žákyně 4. ročníku L. B. uvádí známku nedostatečnou z předmětu ekonomika na konci 3. ročníku, žákyně ale pokračuje ve studiu ve 4. ročníku (viz katalog 4. ročníku). U protokolu o komisionální zkoušce žákyně L. K. chybí podpis předsedy zkušební komise, razítko školy; zkušební komise pro tuto zkoušku byla ředitelkou školy nevhodně jmenována, došlo k porušení § 12 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách. Nedůsledná kontrola povinně vedené pedagogické dokumentace umožňuje pedagogům zanechávat závažné chyby v těchto dokumentech. Kontrola této oblasti není ale nijak časově ani fyzicky náročná, jelikož v uplynulém školním roce na škole studovalo okolo padesáti žáků.

V třídních knihách není uveden vyučující tělesné výchovy (3. ročník). Zápisy v třídních knihách dokládají, že žáci nejsou třídními učiteli omlouváni do tří dnů po neúčasti na vyučování, i když již opět vyučování navštěvují (1 ročník absence 6. a 7. září 2000, 22. září 2000 není ještě absence omluvena, i když žákyně již výuku navštěvuje).

Personální dokumentace obsahovala nedostatky. U některých vyučujících chyběla vysvědčení o státních závěrečných zkouškách.

Zápisy z pedagogických rad neuvádějí rozbor kontrolní činnosti, projednávání obecných závěrů z hospitací, chybí analýza kontrolní činnosti, její vyhodnocení, doporučení.

Hodnocení kvality řízení

Oblast plánování z hlediska kvality, rozsahu a účelnosti vzhledem k charakteru školy a objektivním podmínkám jejího vývoje obsahuje výrazné nedostatky, je hodnocena jako pouze vyhovující. Oblast provozu školy má průměrnou úroveň. Efektivnost vedení a motivování pracovníků obsahuje rezervy, je hodnoceno jako pouze vyhovující. Systém

kontrolní činnosti není propracovaný a dostatečně funkční. Účinnost kontrolních mechanismů především v oblasti hospitační činnosti a kontrole pedagogické dokumentace je nedostatečná. Celkově má oblast kontroly citelně slabá místa a je potřeba ji přepracovat a důsledně realizovat.

Celkově má řízení školy pouze vyhovující úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Formování osobnosti žáků

Pozitivně laděné pracovní klima ve škole, korektní a vstřícné vystupování, řídicích pracovníků a pedagogů je Českou školní inspekcí hodnoceno jako velmi příznivé pro formování osobnosti žáků. Velkým stimulem pro žáky je udělování dostatečného množství pochval (viz třídní výkazy žáků). Kvalitu vzájemné komunikace mezi učiteli a žáky hodnotí pozitivně i žáci sami. Jako přínosnou hodnotí možnost spolupracovat s vedením školy a podílet se tak na jejím řízení formou zvoleného senátu školy. Senát ale ještě v tomto školním roce ještě nezačal pracovat. Ředitelství školy jeho existenci podporuje a iniciuje.

Velkým kladem školy je velmi dobrá znalost všech žáků pedagogy školy, především ředitelkou školy, která je jim kdykoliv k dispozici.

Struktura pedagogického sboru

Struktura pedagogického sboru z hlediska vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků není na potřebné úrovni včetně ředitelky školy, která nespĺňuje odbornou ani pedagogickou způsobilost pro střední typ školy, kterou řídí.

Zajištění odborné praxe

Vedení školy v uplynulých letech velmi dobře zajistilo odbornou praxi žáků. Jednak ve státní správě a samosprávě (např. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo financí, Krajský obchodní soud atd.), jednak v soukromých subjektech včetně charitativních společností.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zakladatelská listina společnosti s ručením omezeným NZ 53/97, N 54/97
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č. j. 29 309/98 - 21
- Plán rozvoje školy
- Plán práce na školní rok 2000/2001
- Organizační řád školy
- Učební plány vydané MŠMT ČR čj. 29 166/97-71 a čj. 26 209/94-23 a zpracované učební plány ředitelky školy
- učební osnovy, časové rozvržení učiva vyučujících

- Školní řád, Vnitřní řád školy
- Smlouva o vzdělání žáků
- třídní výkazy, katalogové listy, třídní knihy všech tříd
- rozvrh hodin
- hospitační záznamy ředitelky školy
- zápisy z pedagogických rad
- personální dokumentace pracovníků školy
- sešity, písemné práce žáků
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999
- Zpráva auditora o hospodářském výsledku k 31. 12. 1999
- Protokol o kontrole provedené ŠÚ Kladno ze dne 19. května 2000

ZÁVĚR

Řízení školy:

Styl řízení školy je založený na vstřícném jednání ředitelky školy, které ale mnohdy přerůstá v nadhodnocování skutečnosti.

Vedení školy se opírá při svém řízení o vypracované aktuální vnitřní směrnice a dokumenty, standardní organizační strukturu a funkční informační systém.

Značné rezervy a nedostatky se objevují v kontrolním systému, který není propracován a především důsledně realizován. Nevytváří tak spolehlivý nástroj zpětné vazby. Chybí objektivní posuzování úrovně výchovně vzdělávacího procesu pedagogů a především jejich cílené vedení s analýzou jejich práce. Ze strany vedení není kladen dostatečný důraz na zavádění moderních metod a forem práce do výuky. Významným negativem je nerespektování právních norem.

Celkově má kvalita řízení školy citelně slabá místa. Je hodnocena jako pouze vyhovující.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti:

Škola se nachází v budově Městského úřadu Velvary.

Materiálně technické podmínky pro výuku sledovaných předmětů byly pouze vyhovující. Kmenové učebny jsou strohé, neinspirující, nevytvářejí důstojné prostředí pro vyučování. Škola disponuje dvěma odbornými učebnami, standardně vybavenou učebnou výpočetní techniky, nefunkčně vybavenou učebnou technické administrativy (především mechanické psací stroje). V současné době je pro žáky zaváděn internet. Žákům slouží sporá knihovna uložená v malé sborovně školy; studovna vybudována není. Rezervy jsou ve vybavenosti didaktickou technikou a jejím využití.

Personální podmínky mají z hlediska získané příslušné odborné a pedagogické způsobilosti velké rezervy.

Celkově jsou podmínky pro výuku hodnoceny jako pouze vyhovující.

Průběh výchovně vzdělávacího procesu:

Organizace vyučování v převážné většině byla charakteristická tradičním frontálním přístupem, metody, formy výuky neumožňovaly výraznější účast žáků při výuce a rozvoj kompetencí. Mnohým vyučovacím hodinám chyběla pedagogická zdatnost a neznalost

pojetí předmětu. Kladem pro výuku byla pečlivá příprava vyučujících na výuku a u některých velmi dobrá odborná zdatnost.

Celkově je kvalita výuky hodnocena jako průměrná s převažujícími negativy.

Orientační inspekci je škola celkově hodnocena jako průměrná s převažujícími negativy.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu. Státní dotace je vyčerpána na mzdové náklady (mzdy, odvody z mezd). Výsledky mzdového charakteru pravidelně provádí Školský úřad Kladno (poslední kontrola byla zaměřena na kontrolu majetku pořízeného z dotace SR č. j.: 028/2000 - SŘ). Hospodářský výsledek školy za rok 1999 zpracovala auditorská firma (Zpráva auditora pro zvláštní účely).

Vývoj školy uplynulý od poslední inspekční návštěvy

Orientační inspekce č. j. 023 419/98-2802, která proběhla ve dnech 10. a 11. listopadu 1998, byla zaměřena na řízení školy, jež bylo hodnoceno jako spíše nadprůměrné. V uplynulé době (dva roky) došlo ke značnému zhoršení v oblasti kontrolních mechanismů, ucelenému vedení pedagogů k efektivní a účinné pedagogické práci. Odhalené rezervy v řídicí práci minulou inspekční návštěvou (kontrolní činnost, vedení povinné dokumentace - viz závěr inspekční zprávy) nadále přetrvávají. Personální struktura pedagogického sboru nadále není příznivá. Výrazným nedostatkem je dostatečná neznalost nejnovějších učebních osnov a jejich předání pedagogům a několikrát porušení obecně závazných právních norem.

Doporučení ředitele školy:

- zaměřit se na důsledné plnění platných právních norem
- dodržovat plnění učebních osnov
- zlepšit organizaci výuky a využívat progresivnější metody a formy práce
- využívat práce s didaktickou technikou, její využití sledovat při kontrolní činnosti
- odstranit zjištěné nedostatky v třídní dokumentaci
- v oblasti vzdělávání žáků se soustředit na prosazování moderních vyučovacích metod, ustoupit od permanentního stereotypu výuky
- motivovat pracovníky školy k doplňování vzdělávání a zvyšování své klasifikace
- systematicky kontrolovat plánování předmětů u vyučujících
- v oblasti vzdělávání důsledně realizovat kontrolní systém s důrazem na funkční a účinné zpětné vazby
- v hospitační činnosti klást větší důraz na hodnocení sledovaných hodin
- do programu pedagogických rad stabilně zařadit analýzu výsledků kontrolní práce
- zlepšit úpravu a vzhled kmenových tříd
- nutnost znalosti nejnovějších platných učebních osnov a pochopení pojetí výuky předmětů
- zřídit studovnu pro žáky

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Iva Kadeřábková	.....
Členové týmu	PaedDr. Vladimír Krieg	.....
	Mgr. Jana Minaříková	.....
	PaedDr. Václav Skála	.....

V Příbrami dne 27. října 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 10. 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Marcela Kořanová	.....

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Kladno	16. 11. 2000	025 238a/00-05019
Zřizovatelé Mgr. J. a M. Kořanovi	16. 11. 2000	025 238b/00-05019

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.